



רשות ניירות ערך
ISRAEL SECURITIES AUTHORITY

www.isa.gov.il מחלקת תאגידיים

אפריל 2016

החלטת אכיפה חשבונאית 16-3

נושא ההחלטה:

סיווג שטרי הון שהונפקו על ידי התאגיד בדוח על המצב הכספי.

תאריך ההחלטה:

מאי 2014.

סוג ותאריך הדיווח:

דוחות כספיים לשנת 2013 שנכללו במסגרת תשקיף הנפקה ראשונה לציבור (IPO).

תיאור עובדות המקרה והטיפול החשבונאי שיושם על ידי החברה:

עיקר עיסוקה של החברה הינו בתחום פיתוח, ייצור ושיווק מוצרי תקשורת. במהלך שנת 2011 קיבלה החברה מבעלי השליטה בה סכום של כ-15 מיליון שקלים. לדברי החברה, הזרמת הכספים האמורה נועדה לממן רכישה של חברה בת. בדוחותיה הכספיים של החברה סווג מלוא הסכום שהתקבל כהון.

במסגרת טיוטת התשקיף, ניתן גילוי לא אחיד בדבר הסכום שהתקבל. בחלק מהתיאורים הציגה החברה את הסכום שהתקבל כשטר הון, ואילו בחלק אחר הסכום הוצג כהלוואת בעלים המירה.

בדיקת הסגל העלתה כי במקור כוונת בעלי המניות להזרים את הכספים כהלוואה המירה, אולם בסופו של דבר הסכם ההלוואה ההמירה לא נחתם, וחלף כך נחתם בשנת 2012, למפרע, שטר בגין הכספים שהוזרמו. על פי לשון השטר שנחתם: *"...החוב אינו ניתן לפירעון לפני תאריך 5.1.2016. למעט במקרה של פירוק או חיסול [החברה]..."*. עוד קבע השטר, כי הוא אינו נושא ריבית או הצמדה וכי פירעונו לא ייחשב כחלוקה ולא יפגע בזכותם של בעלי השליטה לקבל חלק יחסי מיתרת נכסי החברה בקרות אירוע חיסול או פירוק.

לדברי החברה, בחודש מאי 2014 (בתקופה שלאחר תאריך הדוח על המצב הכספי הכלול בדוחות הכספיים שבטיוטת התשקיף) נחתם בין הצדדים הסכם הבהרה לפיו *"...משטר ההון הושמטה בשגגה... התייחסות לכך ששטר ההון אינו ניתן לפירעון אלא בהסכמתה הבלעדית של החברה..."*.

עוד הוסכם בין הצדדים כי השטר יומר למניות רגילות בכפוף להשלמת ההנפקה הראשונה לציבור.

לעמדת החברה, לצורך סיווג השטר יש לבחון את מהותו ולא את צורתו המשפטית. בתוך כך, סבורה החברה, כי אין להיתפס לנוסח ההסכם המקורי אלא לכוונת הצדדים, כפי שאף הובהרה בהמשך בהסכם ההבהרה. לדבריה, כוונת הצדדים הייתה שהסכום יחשב כהון, וקביעת התאריך המוקדם ביותר לפירעון נעשתה מסיבות מיסוייות. על כן סבורה החברה, כי היה עליה לסווג את השטר בתור הון.

החלטת סגל הרשות:

סגל הרשות לא קיבל את עמדת החברה. לעמדת הסגל, לאור תנאיו, היה על החברה לטפל בשטר כהתחייבות פיננסית, וזאת עד לחתימת הסכם ההבהרה בחודש מאי 2014.

בסיס להחלטה:

תקן חשבונאות בינלאומי 32 (IAS32) (להלן - "התקן") קובע את הכללים להצגת מכשירים פיננסיים כהתחייבות או כהון. סעיף 17 לתקן קובע - "...מאפיין קריטי המבדיל בין התחייבות פיננסית לבין מכשיר הוני הוא קיומה של מחויבות חוזית של צד אחד למכשיר הפיננסי (המנפיק), למסור לצד האחר (המחזיק) מזומן... למרות שמחזיק במכשיר הוני עשוי להיות זכאי לקבל חלק יחסי ... למנפיק אין מחויבות חוזית לבצע חלוקות אלו."

לעמדת הסגל, יש לסווג סכומים שנתקבלו כהון רק במצב בו לחברה קיימת זכות חוזית ברורה שתאפשר לה להימנע מהתשלום לפי שיקול דעתה הבלעדי (או לחלופין, בנסיבות המיוחדות המתוארות בסעיף 25 לתקן)¹. במקרה דנן, מנוסח השטר עולה כי לא קיימת לחברה זכות חוזית וברורה שתאפשר לה, לפי שיקול דעתה הבלעדי, להימנע מפירעונו לאחר התאריך הנקוב בו, ועל כן היה על החברה לסווגו כהתחייבות פיננסית.

לעניין טענות החברה בדבר כוונת הצדדים - סעיף 18 לתקן קובע "...מהותו של מכשיר פיננסי ולא צורתו המשפטית היא שקובעת את סיווגו בדוח על מצבה הכספי של הישות... מכשירים פיננסיים מסוימים לובשים צורה משפטית של הון, אך במהותם הם התחייבות...". בהמשכו של סעיף זה מובאות מספר דוגמאות למכשירים אשר מחזיקים בצורה משפטית מסוימת, אולם מסווגים באופן אחר בדוחות הכספיים. הסעיף אומנם קובע כי נדרש לבחון את מהות המכשיר הפיננסי, אולם הסעיף אינו מאפשר לבחון תנאים ונסיבות אשר לא מהווים חלק מהמכשיר הפיננסי עצמו, כגון כוונות המחזיקים בו. על כן, לעמדת הסגל אין להתחשב במאפיינים נוספים לצורך הסיווג, אשר אינם מהווים חלק מהתנאים המשפטיים של המכשיר. מכאן, שאין בטענות החברה לעניין זה כדי לשנות את מסקנת הסגל.

¹ יובהר כי במקרה הנדון פרט לתאריך הפירעון המוזכר, השטר גם מקנה למחזיק בו את הזכות לקבל את החזר הסכום הנקוב בשטר, בקרות אירוע של חיסול המנפיק. אולם, בעל השליטה בחברה המחזיק בשטר אינו רשאי, מכוח תנאי השטר לבדם, לדרוש חיסול כאמור.

תיאור הטיפול שיושם:

החברה קיבלה את עמדת הסגל, והציגה מחדש את דוחותיה הכספיים באופן שבו השטר הוצג כהתחייבות חלף כהון. תיקון זה הוביל לגידול בגירעון בהון החברה בשיעור של 36%. בנוסף, התיקון האמור הוביל לזקיפת ריבית רעיונית בגין החוב.